

ملاک اخلاق خوب چیست؟

مهربانی و سازگاری در روابط زمینه‌ساز رشد، همگرایی، دوستی‌ها و شیرینی روابط است.

مهربانی و سازگاری در روابط زمینه‌ساز رشد، همگرایی، دوستی‌ها و شیرینی روابط است. به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، میان گروه‌ها، افراد و طبقات اجتماعی یکدلی و یکسانی مطلق وجود ندارد و انواع تفاوت‌ها و ناهمسانی‌های صوری و باطنی خودنمایی می‌کند بطور مثال رده‌های مختلف شغلی؛ چون استادی شاگردی؛ کارگری کارفرمایی و دیگر دوگانگی‌ها، مانند نیرومندی، ناتوانی، ثروتمندی؛ تهیدستی، سرشناسی، ناشناسی و..... وجود دارد اینها همه در ظاهر عوامل تفرقه افکن و تمایزآفرین اجتماعی است و گرایش‌هایی گروهی را بطور عموم آسیب پذیر می‌سازد در اینجا است که تعالیم والای رفق و مدارا مطرح می‌شود تنها چاره ساز این همه اختلافات، نوعی نرمش، مهربانی و سازگار بودن است تا هر کس در هر منزلت و پایگاه اجتماعی، فرهنگی، خانوادگی، اقتصادی و یا هر شغلی قرار دارد با دیگران که فقدان این پایگاه‌ها هستند یا در رتبه پایین‌تری جای دارند با دلسوزی، مهربانی و فروتنی برخورد کند و همه این را بدانند که انسان‌ها همه یک نوعند و تفاوت‌ها همه صوری، ظاهری و عرضی است و هیچیک به خودی خود برتری یا امتیازی ندارد. اسلام که دین جامعی است نیز به این موضوع اهمیت زیادی داده است و انسانها را به سعه صدر و گشاده دلی تشویق می‌کند. پیامبر اکرم(ص) در این مورد می‌فرماید: ایمان مومن به کمال نمی‌رسد، مگر سه خصلت در خویش پدید آورد (از جمله اینکه) از همه مردم، سعه صدر بیشتری و گشاده‌تر (و تحملی فزون‌تر) داشته باشد. در این مورد امام علی (ع) فرمودند: مومن در زندگی راستگو است و دلی پر ظرفیت دارد. امام علی (ع) همچنین در حدیثی دیگر در توصیف مومن می‌فرماید: مومن دلی دارد از هر چیز پر ظرفیت‌تر و روحیه‌ای از همه خاکی‌تر.

خداوند در قرآن کریم "سوره حجر" خطاب به بندگان خود در مورد خوش برخوردی و گشاده رویی می‌فرماید: ای پیامبر با مردم مومن متواضعانه برخورد کن (و خوش برخورد باش). پیامبر اکرم (ص) در حدیثی دیگر می‌فرماید: ای فرزندان عبدالمطلب شما نمی‌توانید دل همه مردم را با مال به دست آورید پس با آنان با چهره باز و خوش رویی برخورد کنید و اینگونه همه را می‌توانید مورد محبت قرار دهید. امام علی (ع) در این مورد می‌فرماید: بهترین روشی که مردمان می‌توانند بوسیله آن دل دوستانشان را به دست آورند و کینه توزی‌ها را از درون دشمنان خود بزدایند، برخورد نیک در دیدارها و احوالپرسی در غیاب و خوشرویی به هنگام ملاقات است. امام علی (ع) فرمودند: هر گاه با برادران و دوستان خود دیدار می‌کنید مصافحه کنید و با خوشرویی و چهره باز برخورد نمایید که در این صورت چون از یکدیگر جدا شوید گناهانتان ریخته است. امام علی (ع) می‌فرماید: خوشرویی مغز دوستی است. امام صادق (ع) در حدیثی گهربار می‌فرماید: سه چیز است که اگر کسی یکی از آنها را نزد خداوند ببرد و در نامه اعمالش باشد بهشت بر او واجب می‌شود... خوش برخوردی با همه مردم دنیا، انصاف دادن درباره خود (در مورد حق خود و حقوق دیگران.....)

شخصی از امام صادق (ع) می‌پرسد ملاک اخلاق خوب چیست؟ امام (ع) فرمودند: در برابر مردم فروتن، با مردم خوش گفتاری، و با دوستان و برادران خوشرویی.

پی‌نوشت:

بحار 67

مستدرک الوسائل 174/11

نهج البلاغه

سوره حجر (15) 88

اصول کافی 103/2

بحار 57/78

بحار 165/74

وسائل 512/8

منبع

الحیات محمد رضا حکیمی